

Kwartaalrapportage II 2019

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Veldhoven. Meer weten over Veldhoven?
Kijk op onze website www.veldhoven.nl.
Heeft u vragen of opmerkingen? Mail naar gemeente@veldhoven.nl of bel naar 14 040.

Bezoekadres: Meiveld 1, 5501 KA Veldhoven

Postadres: postbus 10101, 5500 GA Veldhoven

Alle cijfers onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad

Veldhoven, juli 2019

Inhoudsopgave

INLEIDING	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Leeswijzer	1
FINANCIËLE POSITIE	2
2.1 Inleiding	2
2.2 Begrotingssaldo 2019	2
2.3 Sociaal domein	2
PROGRAMMAVERANTWOORDING	5
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	6
Programma 1 Veiligheid	9
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	11
Programma 3 Economie	14
Programma 4 Onderwijs en jeugd	15
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	16
Programma 6 Sociaal domein	18
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	21
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	23
FINANCIËLE RECAPITULATIE	25
4.1 Inleiding	25
4.2 Meerjarenperspectief 2019-2022	25
4.3 Bijstelling reserves & voorzieningen	26

INLEIDING

1.1 Algemeen

De 2^e kwartaalrapportage 2019 geeft het verwachte verloop weer van de begrotingsuitvoering 2019 op basis van de eerste zes maanden van 2019. De vraag die in deze kwartaalrapportage centraal staat, is of de uitvoering (en budgetuitputting) zodanig verloopt dat aan het einde van het jaar de resultaten zijn geleverd, die in de begroting 2019 zijn afgesproken.

Met stoplichtkleuren in deze kwartaalrapportage wordt gerapporteerd over de voortgang van het beleid, de doelstellingen. Het betreft een tussentijdse meting van de in de begroting vastgestelde beleidsdoelstellingen en is nog geen eindoordeel. Het geeft daarmee een algemeen beeld van de uitvoering van het beleid en de mate waarin dit op schema ligt. Het tussentijds meten van de indicatoren wordt achterwege gelaten, omdat deze pas na het betreffende kalenderjaar kunnen worden getoetst. De kleur heeft geen relatie met de financiële bijstellingen en het (meerjaren)saldo. Het college wil de vorm van rapporteren in de kwartaalrapportages bespreken met de auditcommissie en de mogelijkheden om hierin een kwaliteitsslag te maken.

Bij het opstellen van deze kwartaalrapportage is een ondergrens gehanteerd waarboven financiële afwijkingen worden toegelicht op de programmabladen. Voor exploitatiebudgetten ligt deze grens op € 50 en voor kredieten op € 100. De in deze rapportage opgenomen bedragen moeten worden gelezen als x € 1.000.

1.2 Leeswijzer

De kwartaalrapportage is een voortgangsrapportage en als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 geeft een samenvattend financieel overzicht over 2019. Ook wordt inzicht verschaft in de financiële ontwikkeling van het sociaal domein.

In hoofdstuk 3 wordt per programma een overzicht gepresenteerd.

Elk programma begint met de doelstellingen die zijn overgenomen uit de begroting. Met behulp van stoplichten wordt gerapporteerd over de voortgang van het realiseren van de doelstellingen.

- ◆ Rood = niet (tijdig) gerealiseerd of te niet realiseren.
- ◆ Oranje = loopt achter op schema en maatregelen noodzakelijk voor tijdige realisatie.
- ◆ Groen = op schema of geheel gerealiseerd.
- ◆ Wit = "neutraal" (nog) niet begonnen, omdat het startmoment in de toekomst ligt.

Rode en oranje stoplichtkleuren worden toegelicht.

Per programmablad zijn verder de volgende onderwerpen opgenomen:

- ◆ de primitieve begroting (boekwerk Programmabegroting 2019);
- ◆ de bijgestelde begroting tot aan de 2e kwarap (kolom Budget na wijzigingen);
- ◆ het budget tot en met het 2e kwartaal;
- ◆ de realisatie tot en met het 2e kwartaal.
- ◆ Vervolgens wordt een prognose gegeven van het verwachte budget over 2019. De aanpassingen die leiden tot het verwachte budget en de rode en oranje stoplichtkleuren zijn per programma toegelicht. Per programma wordt ook inzicht geboden in de bijgestelde kredieten.

In hoofdstuk 4 wordt een financiële recapitulatie gegeven waarbij de meerjarige bijstellingen per programma en het meerjarenperspectief 2019-2022 worden

gepresenteerd. De mutaties in reserves & voorzieningen worden afzonderlijk weergegeven.

FINANCIËLE POSITIE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de financiële positie 2019 van de gemeente Veldhoven geschetst na verwerking van de bijstellingen uit deze 2^e kwartaalrapportage 2019. Dit wordt uiteengezet door het presenteren van het verloop het begrotingssaldo 2019.

2.2 Begrotingssaldo 2019

In onderstaand overzicht worden het geactualiseerde begrotingssaldo over 2019 weergegeven na verwerking van deze 2^e kwartaalrapportage 2019:

	bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2019
Primitieve begroting 2019-2022		670
- Bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2018		- 1.037
- Bijstellingen 1e kwartaalrapportage 2019		- 594
Bijgesteld saldo 2019-2022		- 961
- Totaal bijstellingen 2e kwartaalrapportage 2019		284
Bijgestelde begroting 2019 na kwarap II 2019		- 677

Uitgangspunt is het financiële perspectief 2019 bij de begroting 2019. Verder zijn de consequenties verwerkt van de derde kwartaalrapportage 2018 en eerste kwartaalrapportage 2019.

2.3 Sociaal domein

In de meicirculaire heeft het Rijk de middelen voor de 3 gedecentraliseerde taken verhoogd. Volgens de wet (BBV) wordt deze positieve bijstelling verwerkt binnen programma 0.

Voor 2019 zijn de middelen met € 1,7 mln verhoogd.

Binnen de WMO wordt in deze 2e kwartaalrapportage een meerjarige bijstelling gedaan voornamelijk vanwege de aanzuigende werking door de invoering van het abonnementstarief.

Verder wordt een bijstelling gedaan voor het onderdeel WSW binnen Participatie, de hogere middelen leiden tot 1 op 1 hogere lasten.

Voor 2019 worden de lasten voor € 975 bijgesteld.

De raad heeft aangegeven dat tot en met 2020 de overschotten en tekorten binnen de 3 gedecentraliseerde taken met elkaar verrekend worden via de reserve sociaal deelfonds. Voornamelijk na de bijstellingen op specialistische jeugdzorg in 2017 en 2018, heeft deze reserve sociaal deelfonds onvoldoende saldo om de tekorten (tot en met 2020) te dekken. Daarom is in de begroting opgenomen dat de reserve sociaal deelfonds wordt aangevuld vanuit de vrije reserve. Een negatieve reserve is volgens het BBV niet toegestaan.

In 2019 worden dus € 1,7 mln meer middelen ontvangen binnen het gemeentefonds, en worden de lasten met € 975 bijgesteld (verhoogd). Dit leidt tot een voordelig bedrag van € 794. Door dit voordeel is een lagere aanvulling vanuit de vrije reserve nodig.

In het overzicht hieronder worden de hogere inkomsten, bijstellingen en verrekeningen met de reserve meerjarig inzichtelijk gemaakt.

		2019	2020	2021	2022	
WMO	Hogere inkomsten Gemeentefonds	340	357	373	387	<i>programma 0</i>
	Bijstelling lasten en baten	-725	-1.028	-1.065	-1.094	<i>programma 6</i>
		-385	-671	-692	-707	
	Onttrekken aan reserve sociaal deelfonds	-385	-671			<i>programma 0</i>
	Effect op exploitatiesaldo			-692	-707	<i>programma 0 en 6</i>
Jeugd	Hogere inkomsten Gemeentefonds	1.147	1.602	1.620	964	<i>programma 0</i>
	Bijstelling lasten en baten					<i>programma 6</i>
		1.147	1.602	1.620	964	
	Gestort in reserve sociaal deelfonds	1.147	1.602			<i>programma 0</i>
	Effect op exploitatiesaldo			1.620	964	<i>programma 0</i>
Participatie	Hogere inkomsten Gemeentefonds	282	324	274	204	<i>programma 0</i>
	Waarvan WSW (bijstelling lasten)	-250	-313	-262	-191	<i>programma 6</i>
	Bijstelling lasten	32	11	12	13	<i>programma 6</i>
	Gestort in reserve sociaal deelfonds	32	11			<i>programma 0</i>
	Effect op exploitatiesaldo			12	13	<i>programma 0</i>
TOTAAL	Hogere inkomsten Gemeentefonds	1.769	2.283	2.267	1.555	
	Bijstelling lasten	-975	-1.341	-1.327	-1.285	
	Voordelen:	794	942	940	270	
	Verrekenen met reserve sociaal deelfonds	794	942			
	Effect op exploitatiesaldo			940	270	

De tekorten en overschotten binnen de 3 gedecentraliseerde taken worden verrekend binnen de reserve sociaal deelfonds. De reserve sociaal deelfonds loopt tot en met 2020. Sinds 2017 heeft deze reserve onvoldoende saldo om de tekorten te dekken. Daarom is besloten deze reserve aan te vullen vanuit de vrije reserve, zodat er geen negatieve reserve sociaal deelfonds ontstaat.

In combinatie met bovenstaande bijstellingen geeft deze aanvulling het volgende beeld:

	2019	2020
Begrootte aanvulling t/m 1e kwartaalrapportage	3.744	2.937
Aanpassing aanvulling vanwege:		
WMO	-385	-671
Jeugd	1.147	1.602
Participatie	32	11
	794	942
Begrootte aanvulling t/m 2e kwartaalrapportage	2.950	1.995

In programma 0 en 6 van deze kwartaalrapportage zijn deze wijzigingen verwerkt.

Vanuit het Rijk wordt vooralsnog geen tegemoetkoming ontvangen voor de hoge lasten binnen specialistische jeugdzorg en geen compensatie voor de aanzuigende werking binnen de WMO door het abonnementstarief.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Kwartaal II 2019

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Doelstellingen		toel. nr.
1. Samenspraak	Evaluatie ieder samenspraakproces.	
2. Toegankelijkheid van informatie	Klanttevredenheid meten in publieksruimte en via website.	
3. Meldingen	Snelle en begrijpelijke terugkoppeling van belang. Streven naar betere klanttevredenheid afhandeling.	
4. Woonlasten	Handhaven uitgangspunt dat Veldhoven tot laagste 25% gemeenten blijft behoren	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
	a. Formatie (2017: 6,7 Fte per 1.000 inwoners) b. Bezetting (2017: 6,5 Fte per 1.000 inwoners) c. Apparaatskosten (in euro's per inwoner. 2017: € 88,76) d. Externe inhuur (2017: 9,9%) e. Overhead (2017: 7,6%)	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 0	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
0.1	Bestuur	2.835	4.432	1.952	-1.148	4.432	
0.2	Burgerzaken	970	1.051	565	649	1.051	
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	535	1.122	463	351	1.092	1
0.4	Overhead	9.856	10.113	5.017	5.605	10.113	
0.5	Treasury	139	39	36	772	-113	2
0.61	OZB woningen	351	356	177	197	356	
0.62	OZB niet-woningen	289	292	146	162	292	
0.63	Parkeerbelasting	2	2	1		2	
0.64	Belastingen overig	21	24	12	8	24	
0.7	Uitkeringen gemeentefonds	4	5	3	5	5	
0.8	Overige baten en lasten	334	334	167	157	334	
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	888	149	196		149	
0.10	Mutaties reserves	6.734	6.797	3.389		7.458	4
0.11	Resultaat rekening baten en lasten	670					
Totale lasten		23.628	24.716	12.124	6.758	25.195	
Baten							
0.1	Bestuur	847	862	428	9	862	
0.2	Burgerzaken	481	481	241	314	481	
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	355	1.117	432	166	1.835	1
0.4	Overhead	93	138	63	182	138	
0.5	Treasury	158	208	104	106	171	2
0.61	OZB woningen	5.433	5.433	2.716	5.474	5.433	
0.62	OZB niet-woningen	4.448	4.448	2.224	4.616	4.448	
0.63	Parkeerbelasting	1.099	1.019	523	488	1.019	
0.64	Belastingen overig	527	530	265	513	530	
0.7	Uitkeringen gemeentefonds	58.343	59.304	29.446	29.474	60.623	3
0.8	Overige baten en lasten				42		
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)						
0.10	Mutaties reserves	10.651	10.143	5.202	382	10.131	4
0.11	Resultaat rekening baten en lasten		961	382		677	
Totale baten		82.435	84.644	42.026	41.766	86.348	
Saldo (- = nadeel)		58.807	59.928	29.902	35.008	61.153	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 0	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
0.4	740005	Zaaksysteem	U	100	100	5	100	
0.4	740006	Zonnepanelen gemeentehuis/bibliotheek	U	0	179	124	179	
0.4	740008	Thin clients en monitoren gemeentehuis	U	0	337	0	337	
0.4	740009	Vervanging vloerbedekking gemeentehuis	U	0	239	4	239	
0.4	723901	Vervanging audio-/ discussiesysteem raad	U	0	48	48	48	
0.5	780199	Lening LED-verlichting sportpark Zeelst	I	2	2	2	2	
0.5	780198	Lening LED-verlichting sportpark VLTC	U	0	67	67	67	
0.5	799112	Startersleningen	I	150	150	0	195	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2019
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Gronden en gebouwen	Voordeel 2019: € 748 en 2020: € 31, nadeel 2021: € 33 en 2022: € 32.
	Het voordeel in 2019 is voornamelijk veroorzaakt door enerzijds verkoop van een pand en anderzijds het doorschuiven van een verkoop van 2019 naar 2020.	
2	Treasury	Voordeel 2019: € 115, 2020: € 13, 2021: € 105 en 2022: € 76.
	Voordeel 2019 enerzijds door lagere rentelasten voordeel € 51, en meer doorbelaste rente aan de bouwgrondexploitatie voordeel € 96, anderzijds is er op basis van de huidige portefeuille aan verstrekte startersleningen een nieuwe inschatting gemaakt van zowel de rentebaten als de beheerkosten (nadeel in 2019: € 32).	
3	Gemeentefonds uitkering	Voordeel 2019: € 1.319, 2020: € 1.742, 2021: € 1.525 en 2022: € 653
	De afwijking wordt veroorzaakt door de mutaties van de meicirculaire 2019. Het voordeel is toe te delen door een hogere uitkering voor het sociaal domein voordeel € 1.752 (incidenteel jeugdhulp extra middelen € 844 en structureel loon en prijsbijstellingen € 575 en integratie uitkering € 296), door decentralisatie uitkeringen 2019 waar onder "koplopergemeenten cliëntondersteuning" en "maatschappelijke begeleiding" voordeel € 321, lagere stelpost BCF-plafond nadeel € 586 en overige bijstellingen nadeel € 168.	
4	Mutaties reserves	Nadeel 2019: € 1.072, 2020: € 1.723.
	Nadeel € 1.072 op mutaties reserves komt door de hogere storting in de reserves, voornamelijk doordat we meer ontvangen vanuit het gemeentefonds voor het sociaal domein daarnaast zijn er hogere kosten voor WMO (zie programma 6). Per saldo wordt dit voordeel gestort in de reserve wat voor mutaties reserves een nadeel is in de exploitatie.	

Programma 1 Veiligheid

Doelstellingen		Toel. nr.
1. High Impact Crimes/incidenten Voorkoming/bestrijding woninginbraken, winkeldiefstallen, geweldsincidenten, vernielingen en beschadigingen in openbare ruimte.		1
2. Personen met verward gedrag Signalering/voorkoming/bestrijding veiligheidsincidenten in samenwerking met ketenpartners.		
3. Problematische jeugd(groepen) Voorkomen en aanpakken met ketenpartners.		

Taak- veld	Omschrijving producten programma 1	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.264	2.264	1.132	1.696	2.264	
1.2	Openbare orde en veiligheid	844	908	443	379	908	
	Totale lasten	3.108	3.172	1.575	2.075	3.172	
	Baten						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	64	64	32	32	64	
1.2	Openbare orde en veiligheid	11	42	16	-29	42	
	Totale baten	75	106	48	3	106	
	Saldo (- = nadeel)	-3.033	-3.066	-1.527	-2.072	-3.066	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 1	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
1.2	780902	Voertuig handhaving & toezicht	U	0	44	0	44	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2019
 (Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	In de eerste 5 maanden van dit jaar hebben er iets meer diefstallen/ woninginbraken, geweldsmisdrijven en geregistreerde vernielingen plaatsgevonden t.o.v. dezelfde periode vorig jaar. Het aantal winkeldiefstallen is daarentegen gedaald.	Preventieve inzet en integrale handhaving
	Om het aantal diefstallen, geweldsmisdrijven en woninginbraken terug te dringen zetten we in op preventieve maatregelen, bewustwording en communicatie richting burgers en ondernemers. Dit doen we integraal met diverse netwerken, zoals onder andere buurtpreventie en het samenwerkingsverband keurmerk veilig ondernemen/veilige winkelgebieden. Daarnaast wordt een integrale persoonsgerichte (dader) en gebiedsgerichte aanpak ingezet. Voor wat betreft de stijging van het aantal geregistreerde vernielingen hebben we de politie gevraagd nader onderzoek te doen en te komen tot een probleem- aanpak.	

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Doelstellingen		toel. nr.
1. Fietsgebruik woon-werk Stimuleren goede verbinding tussen bedrijventerrein Run en HTC (slowlane). Opzet definitief ontwerp.		
2. Kruising Nieuwstraat/Kromstraat Onderzoek verkeerssituatie 2019 na afronding Zilverbaan. Maatregelen 2020.		
3. Verlichting fietspad verlengde Heerbaan/Oersebaan Onderzoek flora en fauna 2019. Eventuele realisatie verlichting 2020.		
4. Doorstroming Kempenbaan (Oost en West) Maatregelen verbetering bereikbaarheid voor De Run en rest Veldhoven uitvoeren.		1
5. Parkeren City Centrum Afsluiting onderzoek herijking betaald parkeren ter verbetering winkelklimaat en ter voorkoming leegstand. Oplossingsrichting kiezen.		
6. Eindhoven Airport In 2019 duidelijkheid over totaalpakket maatregelen doorontwikkeling luchthaven vanaf 2020.		

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
7. Inzicht in verkeersongevallen voertuig en fiets Inzicht in aantal ziekenhuisopname na ongeval met voertuig en inzicht in aantal ongevallen met gewonde fietser (letsel/materieel/dodelijk met voertuig en fiets).		

Taak- veld	Omschrijving producten programma 2	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
2.1	Verkeer en vervoer	4.660	4.069	2.078	1.232	4.078	
2.2	Parkeren	878	1.039	536	387	1.037	
2.3	Recreatieve haven						
2.4	Economische havens en waterwegen						
2.5	Openbaar vervoer	17	17	9	4	17	
	Totale lasten	5.555	5.125	2.623	1.623	5.132	
	Baten						
2.1	Verkeer en vervoer	288	361	168	235	372	
2.2	Parkeren	14	14	7	5	0	
2.3	Recreatieve haven						
2.4	Economische havens en waterwegen						
2.5	Openbaar vervoer						
	Totale baten	302	375	175	240	372	
	Saldo (- = nadeel)	-5.253	-4.750	-2.448	-1.383	-4.760	

Taakveld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 2	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
2.1	707202	Zilverbaan (WOR)	U	0	432	89	432	
2.1	707202	Zilverbaan (WOR)	I	0	-30	0	-30	
2.1	707203	Aansluiting A67 (BNR)	U	2.266	6.355	1.651	6.355	
2.1	707203	Aansluiting A67 (BNR)	I	56	4.152	0	4.152	
2.1	707205	Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	U	0	314	189	314	
2.1	707205	Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	I	0	-102	0	-102	
2.1	707206	Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	U	1.000	1.618	235	1.618	
2.1	707206	Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	I	1.000	1.056	0	1.056	
2.1	709114	Herinrichting Oude Kerkstraat	U	731	45	0	15	
2.1	712700	Verblijfsgebied 't Look	U	844	365	99	365	2
2.1	712700	Verblijfsgebied 't Look	I	0	-49	0	0	
2.1	724100	Verblijfsgebied Zandoerle	U	0	92	0	92	
2.1	729400	Inrichting openbaar gebied entree ASML	U	0	-21	11	-21	
2.1	729400	Inrichting openbaar gebied entree ASML	I	0	50	0	50	
2.1	780316	verreiker gladheidsbestr.(roll.mat.2019)	U	30	30	0	0	
2.1	728900	reconstructie St. Jansstraat	U	500	0	0	0	
2.1	780519	Vervangingsinvesteringen masten 2019	U	76	79	7	79	
2.1	780619	Vervangingsinvesteringen armaturen 2019	U	730	792	100	592	3
2.1	780919	Vervanging investeringen VRI 2019	U	489	433	41	233	4
2.1	740007	Voorber.kr.bereikbaarheid run kempenbaan	U	0	103	123	103	
2.2	713100	Actualiseren parkeren maaiveld	U	0	95	6	95	
2.2	713101	Actualiseren parkeren parkeergarage	U	0	52	0	52	
2.2	740001	Herinrichten fietsenstallingsvoorzieningen CityCentrum	U	0	32	0	32	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2019
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Vertraging Kempenbaan.	Op 21 mei 2019 was de zitting bij de Raad van State gepland over bestemmingsplan 'Kempenbaan-West'. De uitspraak wordt deze zomer verwacht. Vanuit het maatregelenpakket worden afspraken gemaakt over financiering. Ook is er voor de uitvoering van met name het maatregelenpakket extra capaciteit nodig. Onderzocht wordt hoeveel budget/capaciteit er de komende tijd nodig is.
	<p>Kempenbaan West In 2019 wordt het ontwerp verder uitgewerkt door de opdrachtnemer. De verwachting is dat de realisatie zal plaatsvinden in 2020 en 2021. Voorwaarde hiervoor is dat het bestemmingsplan onherroepelijk is.</p> <p>Kempenbaan Oost Momenteel wordt een integraal ontwerp uitgewerkt met bijbehorende kostenraming.</p>	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
2	Veranderende omstandigheden	Doorkijk maken fase III en fase IV
	Door de veranderende marktomstandigheden (prijzen), de toename van complexiteit van het werk (inspraak) en de actuele ontwikkelingen (klimaat / riolering, duurzaamheid) is het 'waar mogelijk realiseren van besparingen binnen het investeringsbudget' (toezegging portefeuillehouder in 2013) in de toekomst wellicht niet haalbaar zonder te tornen aan de basiskwaliteit. Mogelijke financiële aanpassingen voor de volgende fases van 't Look worden in beeld gebracht door middel van een financiële doorkijk van fase III en fase IV.	
3	Vervanging armaturen	Doorschrijven € 200 van 2019 naar 2020
	Werkzaamheden binnen de vervangingsinvestering armaturen worden doorgeschoven naar 2020. Dit heeft o.a. te maken met de vertraagde uitvoering van de vervanging van verlichtingsmasten bij 't Look fase III. Daarnaast worden vervangingen in de tijd naar achteren geplaatst om waar mogelijk mee te kunnen liften met uit te voeren projecten, zoals uit te voeren werkzaamheden vanuit het maatregelenpakket. Om die reden zal € 200 worden doorgeschoven.	
4	Vervanging VRI's	Doorschrijven € 200 van 2019 naar 2020
	De werkzaamheden binnen de vervangingsinvestering VRI worden doorgeschoven naar 2020. Dit heeft o.a. te maken met de vertraagde uitvoering van de vervanging van diverse VRI-installaties (zoals VRI's van de HOV). Om die reden zal € 200 worden doorgeschoven.	

Programma 3 Economie

Doelstellingen		toel. nr.
1. Ondernemersimago	Waardering ondernemersklimaat door ondernemers met minimaal een 7.	
2. Bedrijventerreinen	Aantrekkelijkheid De Run voor high tech (maak-)industrie en (innovatieve) health. Aantrekkelijkheid Habraken voor circulaire bedrijvigheid.	
3. Detailhandel	Regionale afstemming. Geactualiseerde regionale detailhandelstructuurvisie.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
4. Werkgelegenheid	Arbeid is zo min mogelijk een beperkende factor voor ontwikkeling bedrijfsleven.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 3	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
3.1	Economische ontwikkeling	1.292	1.303	650	897	1.303	
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.256	6.646	3.477	-124	6.646	
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	157	161	80	115	161	
3.4	Economische promotie	143	143	72	101	143	
	Totale lasten	9.848	8.253	4.279	989	8.253	
	Baten						
3.1	Economische ontwikkeling						
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.914	5.758	3.007	-384	5.758	
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	27	20	11	18	20	
3.4	Economische promotie	260	260	130	10	260	
	Totale baten	8.201	6.038	3.148	-356	6.038	
	Saldo (- = nadeel)	-1.647	-2.215	-1.131	-1.345	-2.215	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 3	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
3.2	740002	Herinrichting zuid entree	U	0	772	45	772	

Programma 4 Onderwijs en jeugd

Doelstellingen		toel. nr.
1. Huisvesting onderwijs	Opstellen Integraal Huisvestingsplan voor goede huisvesting in redelijke nabijheid van de leerlingen.	
2. Internationalisering regulier basisonderwijs	Uitvoering hieraan bijdragende activiteiten. Evaluatie 2019 e.v. om de 2 jaar.	
3. Uitvoering integrale kadernota jeugd "Focus op alle jeugd"	Met partners jeugdbeleid uitvoering gezamenlijk gedragen nota oppakken. Evaluatie activiteiten 2020 e.v. om de 2 jaar.	
4. Taalverwerving/beheersing	Nadruk op aandacht voor achterstandsleerlingen/nieuwe inwoners. Heroriëntatie rol bij (digi)taalhuis. Streven naar >95% doelgroepbereik Voor- en Vroegschoolse Educatie.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
5.	Actief beleid ter terugdringing absoluut schoolverzuim	
6.	Actief beleid ter terugdringing relatief schoolverzuim	
7.	Actief beleid ter voorkoming vroegtijdig schoolverlaten	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 4	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
4.1	Openbaar basisonderwijs	3	3	1	1	3	
4.2	Onderwijshuisvesting	3.348	3.201	1.625	1.583	3.199	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.442	1.682	801	676	1.682	
	Totale lasten	4.793	4.886	2.427	2.260	4.884	
	Baten						
4.1	Openbaar basisonderwijs						
4.2	Onderwijshuisvesting	531	550	272	274	550	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	151	385	154	341	385	
	Totale baten	682	935	426	615	935	
	Saldo (- = nadeel)	-4.111	-3.951	-2.001	-1.645	-3.949	

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Doelstellingen		toel. nr.
1.	Groenonderhoud en zwerfafval Continue onder aandacht brengen. In 2019 4x bewustwordingsactie.	
2.	Veldhoven Beweegt! Uitvoering visie en realisatie programma. Evaluatie 2019 e.v. om de 2 jaar.	
3.	Zwembad Streven naar realisatie en ingebruikname in 2021.	
4.	Veldhovens cultureel festival Ondersteuning jaarlijkse gratis toegankelijke festival.	
5.	Culturele instellingen Stimulering verdergaande samenwerking. In 2019 evaluatie op basis routeboekje.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
6.	Streven naar afname percentage niet-sporters met 5% in 2020.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 5	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
5.1	Sportbeleid en activering	340	378	184	301	378	1
5.2	Sportaccommodaties	2.919	2.794	1.418	1.427	2.795	
5.3	Cultuurpresentatie/productie/participatie	2.217	2.215	1.108	1.925	2.226	
5.4	Musea	269	273	136	247	273	
5.5	Cultureel erfgoed	104	102	51	70	139	
5.6	Media	1.036	1.036	518	981	1.036	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.860	2.881	1.440	1.167	2.900	
	Totale lasten	9.745	9.679	4.855	6.118	9.747	
	Baten						
5.1	Sportbeleid en activering	1	1	1	26	1	
5.2	Sportaccommodaties	1.065	1.003	512	338	1.003	
5.3	Cultuurpresentatie/productie/participatie	467	467	234	230	467	
5.4	Musea	65	65	32	32	65	
5.5	Cultureel erfgoed						
5.6	Media	83	88	43	44	88	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	79	79	39	22	71	
	Totale baten	1.760	1.703	861	692	1.695	
	Saldo (- = nadeel)	-7.985	-7.976	-3.994	-5.426	-8.052	

Taak veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 5	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
5.2	725100	Weerbestendig maken sportterreinen	U	0	201	0	0	2
5.2	727410	zwembad (bouwkundig)	U	3.645	3.838	104	3.838	
5.2	727410	zwembad (bouwkundig)	I	630	630	0	630	
5.2	727411	zwembad (installaties)	U	1.968	2.022	3	2.022	
5.2	727411	zwembad (installaties)	I	340	340	0	340	
5.2	727412	zwembad (inrichting)	U	802	824	3	824	
5.2	727412	zwembad (inrichting)	I	138	138	0	138	
5.2	780000	Vervangingsinvestering.binnensport alg.	U	0	226	0	0	3
5.2	780007	Vervangingsinvestering binnensport 2016	U	0	39	0	0	
5.2	780008	Vervangingsinvestering binnensport 2017	U	0	9	0	0	
5.2	780009	Vervangingsinvestering binnensport 2018	U	0	53	59	103	3
5.2	780106	Vervangingsinv.buitensport alg.(2012)	U	0	262	0	0	4
5.2	780118	Investeringen sportvelden 2018	U	0	-1	0	-1	
5.2	780119	Investeringen sportvelden 2019	U	107	107	6	157	4
5.2	780119	Investeringen sportvelden 2019	I	19	19	0	19	
5.2	780219	Investeringen kunstgras toplagen 2019	U	0	34	0	34	
5.2	780319	Investeringen speelvelden 2019	U	65	65	0	65	
5.2	780319	Investeringen speelvelden 2019	I	11	11	0	11	
5.3	713001	Aanpassing De Schalm (inrichting)	U	0	29	0	29	
5.7	780315	4 pickupvoertuigen openbaar groen	U	119	119	0	87	
5.7	780341	Rollend materieel 2022 (Groenploeg)	U	0	0	0	29	
5.7	780719	Vervangingsinvesteringen bomen 2019	U	170	226	75	276	
5.7	780819	Vervangingsinvest. openbaar groen 2019	U	481	516	192	516	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2019 (Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Nazorgcomplex Leuskenshei	Budgettair neutraal
	Bij het nazorgcomplex Leuskenshei dienen nog werkzaamheden voor groen uitgevoerd te worden voor een bedrag van € 20. Deze lasten worden gedekt uit de bestemmingsreserve.	
2	Doorschuiven werkzaamheden BIO	Doorschuiven € 200 van 2019 naar 2022
	De werkzaamheden van de investering 'omvormen BIO' worden later uitgevoerd. Om die reden schuift het budget van € 200 door van 2019 naar 2022.	
3	Her-prioriteren binnensport	Lagere investering 2019 € 176
	De investeringen voor de binnensport zijn in het verleden per jaarschijf aangevraagd. De praktijk heeft echter uitgewezen dat de jaarschijven qua planning niet gehaald zijn. Om die reden is het nodig te her-prioriteren in de werkzaamheden. Het restantbudget van de investering binnensport algemeen € 176 kan komen te vervallen.	
4	Her-prioriteren buitensport	Lagere investering € 212
	Een aantal vervangingsinvesteringen van de buitensport zijn in het verleden middels één investeringsbudget aangevraagd. Omdat de uitvoering gefaseerd zal worden uitgevoerd op diverse terreinen is de wens deze investeringen per uitvoering te splitsen en daarnaast te koppelen als voorbereidingsbudget aan de reeds aanwezige investeringsbudgetten. Per saldo geeft dit een voordeel van € 212 op de diverse investeringen.	

Programma 6 Sociaal domein

Doelstellingen		toel. nr.
1. Klanttevredenheid	Jaarlijkse meting bij cliënten Werk en Inkomen/schulddienstverlening/maatschappelijke ondersteuning/specialistische jeugdzorg. Streven minimaal 7,5 per vakgebied.	
2. Schulddienstverlening	Streven naar toename trajecten budgetcoaching en -beheer vanuit gemeente, minder beroep op bewindvoering en toename aantal geslaagde schuldregelingen.	
3. Cliëntondersteuning	Vergroten bekendheid Wmo-clieënten met onafhankelijke cliëntondersteuning.	
4. Informele ondersteuning	Er naar streven, dat Wmo-clieënten naast gemeentelijke ondersteuning voor het langer zelfstandig thuis blijven wonen ook andere vormen ondersteuning regelen.	
5. Kwaliteit van leven	Er naar streven dat minimaal 75% Wmo-clieënten verbetering kwaliteit van leven ervaart door ontvangen ondersteuning.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
6. Jeugdzorg	Streven naar verschuiving inzet specialistische hulp naar licht pedagogische hulp en ondersteuning. Daarnaast streven naar afname aantallen jongeren met delict, jeugdbescherming en jeugdreclassering.	
7. Inclusieve arbeidsmarkt	Doel is dat zoveel mogelijk mensen uit Participatiewet betaald werk verrichten en in eigen levensonderhoud voorzien.	
8. Minimabeleid	Streven naar > 400 toekenningen meedoenregeling in 2019 en < 4% kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin.	
9. Maatwerkarrangementen	Streven naar gelijkblijvend aantal Wmo-clieënten met maatwerkarrangement.	1

Taak- veld	Omschrijving producten programma 6	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.857	4.921	2.835	3.258	4.974	
6.2	Wijkteams	3.287	3.354	1.668	1.543	3.419	2
6.3	Inkomensregelingen	10.189	10.596	5.299	4.884	10.596	
6.4	Begeleide participatie	3.893	3.891	1.945	4.089	4.141	3
6.5	Arbeidsparticipatie	1.751	1.758	878	620	1.758	
6.6	Maatwerkvoorzieningen	788	786	394	-26	788	
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	7.860	7.923	3.961	3.397	8.648	1
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	7.574	7.531	3.773	1.737	7.531	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	147	145	73	120	145	
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	4.318	4.318	2.159	3.846	4.292	
Totale lasten		44.664	45.223	22.985	23.468	46.292	
Baten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	239	340	164	349	409	
6.2	Wijkteams	1	1		-1	1	
6.3	Inkomensregelingen	8.749	8.257	4.132	4.182	8.010	4
6.4	Begeleide participatie	34					
6.5	Arbeidsparticipatie						
6.6	Maatwerkvoorzieningen	592	564	286	213	397	5
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+						
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	8	10	5	5	10	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+						
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	404	403	202		393	
Totale baten		10.027	9.575	4.789	4.748	9.220	
Saldo (- = nadeel)		-34.637	-35.648	-18.196	-18.720	-37.072	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 6	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
6.1	729500	Tijdelijke huisvestingslocaties	U	0	611	176	611	
6.1	729500	Tijdelijke huisvestingslocaties	I	0	43	0	43	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2019
(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Toename Wmo maatwerkarrangementen	Nadeel 2019: € 725, 2020: € 1.028, 2021: € 1.065 en 2022: € 1.094 Door de aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief in de Wmo per 2019, vergrijzing en het 'langer thuis blijven wonen' van de doelgroep is het aantal maatwerkarrangementen (met name de voorzieningen hulp bij het huishouden en begeleiding) toegenomen. Medio 2019 is het aantal maatwerkarrangementen gestegen tot 2.875 (begroot was 2.626). Verder is het aantal cliënten 633 per 10.000 inwoners, dit is 8% meer dan het doel van 585 zoals begroot. Binnen programma 0 worden deze toegenomen lasten voor 2019 en 2020 gedekt uit de reserve sociaal deelfonds .

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
2	Koploper in VNG onderzoek	Nadeel € 66 in 2019 en € 100 in 2020
	<p>Cliëntondersteuning is een functie in de Wmo 2015. Inwoners van gemeenten hebben op grond van de Wmo 2015 recht op gratis onafhankelijke cliëntondersteuning. Een cliëntondersteuner helpt bij het verhelderen van de ondersteuningsvraag en het verkrijgen van passende ondersteuning. In het Regeerakkoord zijn extra middelen vrijgemaakt om deze functie te versterken. In het kader van deze impuls voert de VNG een zogenaamd koplopertraject cliëntondersteuning uit. Daartoe zijn 24 gemeenten geselecteerd als koploper om de functie onafhankelijke cliëntondersteuning door te ontwikkelen. Veldhoven is één van deze gemeenten. Dit wordt gedekt in programma 0.</p>	
3	Aanpassing participatiebudget uitkering Rijk	Nadeel 2019: € 250, 2020: € 313, 2021: € 262 en 2022: € 191. Voordelen in programma 0.
	<p>Door het Rijk is het Participatiebudget, onderdeel SW verhoogd met € 250 in 2019, € 313 in 2020, € 262 in 2021 en € 191 in 2022. Deze hogere baten zijn binnen programma 0 bijgesteld. Binnen dit programma worden de lasten overeenkomstig naar boven bijgesteld.</p>	
4	Aanpassing BUIG budget Rijk	Incidenteel nadeel € 247 in 2019 en structureel voordeel van € 128 in 2020, € 397 in 2021 en € 588 in 2022
	<p>Op landelijk niveau is de realisatie van uitkeringslasten in 2018 lager uitgevallen. Hierdoor wordt eenmalig een lager BUIG budget voor 2019 verwacht, dit geeft een nadeel van € 247. Vervolgens wordt landelijk een stijgende trend in de uitkeringslasten verwacht die zich vertaalt in hogere BUIG middelen voor de gemeente. Dit geeft de volgende voordelen 2020 € 128, 2021 € 397 en 2022 € 588.</p>	
5	Administratieve correctie	Nadeel 2019: € 180, 2020: € 185, 2021: € 190 en 2022: € 195
	<p>In de begroting 2019 was de compensatie vanuit het Rijk voor de invoering van het abonnementstarief WMO, die via het gemeentefonds wordt ontvangen ook op programma 6 geraamd. Dit wordt gecorrigeerd.</p>	

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Doelstellingen		toel. nr.
1. Volksgezondheid	GGD voert taken Wet Publieke Gezondheid uit. Wij geven uitvoering aan Lokaal Gezondheidsbeleid. We monitoren via jaarverslag GGD.	
2. Actueel laadpalenbeleid	In 2019 herziening huidig contract laadpalen.	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
3. Huishoudelijk afval	Onderzoek naar kansen verdere reductie afval per inwoner naar 100 kilo.	
4. Hernieuwbare energie	Stimulering verhoging percentage hernieuwbare energie.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 7	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
7.1	Volksgezondheid	2.139	2.140	1.070	1.783	2.140	
7.2	Riolering	3.045	2.984	1.499	740	2.984	
7.3	Afval	3.858	3.969	1.966	1.398	3.969	
7.4	Milieubeheer	839	875	431	63	875	
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	160	160	80	73	215	1
	Totale lasten	10.041	10.128	5.046	4.057	10.183	
	Baten						
7.1	Volksgezondheid	17	19	9	9	19	
7.2	Riolering	3.522	3.479	1.744	3.018	3.479	
7.3	Afval	4.797	4.447	2.282	3.702	4.447	
7.4	Milieubeheer						
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	153	153	76	69	123	1
	Totale baten	8.489	8.098	4.111	6.798	8.068	
	Saldo (- = nadeel)	-1.552	-2.030	-935	2.741	-2.115	

Taak veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 7	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 2	Verwacht krediet	Toel. nr.
7.2	731003	Vergroten stamriool Noord (V-BRP)	U	194	401	8	401	
7.2	731007	Riol.verblijfsgebied Look/fase 3 midden	U	365	72	0	0	2
7.2	731011	Vervanging riolering St. Janstraat	U	270	0	0	0	
7.2	731012	Vervanging riolering Oude Kerkstraat	U	456	90	43	31	
7.2	731013	Vervanging riolering Zandoerleseweg	U	0	117	10	30	2
7.2	731014	Aanpassingen riolering De Run 6000	U	0	150	0	0	2
7.2	731017	Groen/blauwe zone Heerbaan-Rundgraaf	U	0	-6	10	8	
7.2	731019	Digital.grondwatermeetnet & beheerpakk.	U	0	141	2	178	
7.2	731040	KRW-maatregelen 2017-2020	U	105	247	0	247	
7.2	731002	Aanp.overst.riol.en interne put (V-BRP)	U	400	400	0	0	2
7.2	731004	Verleng.persleid.Kelen naar Heik.(V-BRP)	U	35	35	0	0	2
7.2	731018	Aanleg waterblockbak bij Mira	U	150	0	0	0	
7.2	731021	Afkopp. bij reguliere vervang.2017 tm 19	U	90	90	0	10	2
7.2	731026	Kleinschalige calamiteiten 2019	U	30	30	0	30	
7.2	731032	Vervanging rioleringen 2019	U	40	40	1	40	
7.2	731037	Vervanging gemalen & drukriolering 2019	U	20	20	7	20	
7.2	731044	Groen/blauw zone Heerb.-Rundgraaf/fase 2	U	0	150	0	150	
7.3	729900	Aanschaf ondergrondse afvalcontainers	U	0	208	65	208	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2019

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Grafruimingen	Nadeel 2019 € 55 en structureel € 30
	Om de paar jaar worden graven geruimd, voor 2019 staan (incidenteel) ca. 80 tot 100 ruimingen op de planning. De kosten worden niet geraamd, om die reden wordt incidenteel budget aangevraagd van € 25. Daarnaast laten de statistieken zien dat het aantal begravingen de laatste jaren afnemen. Ondanks dat de tarieven in 2018 verhoogd zijn dient de exploitatie op de inkomsten structureel negatief bijgesteld te worden met € 30.	
2	Investerings v-GRP	Doorschuiven € 824 van 2019 naar 2023
	Diverse investeringen vanuit het v-GRP (riolering) zijn gekoppeld aan andere investeringen, werk met werk. Aangezien deze in tijd zijn verschoven worden deze uitvoeringskredieten ook in tijd anders weggezet. Om die reden krediet doorgeschoven van 2019 naar 2023.	

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Doelstellingen		toel. nr.
1. Omgevingswet	Opstelling vervolg Programmaplan om in 2021 klaar te zijn bij invoering Omgevingswet. Starten met uitvoering.	
2. Zilverackers	Realisatie Huysackers vindt plaats in de periode 2018-2020.	
3. Woningcorporaties	Waarborgen goed functionerende sociale huurwoningenmarkt. Prestatieafspraken maken met woningcorporaties, die eind 2019 worden geëvalueerd en geactualiseerd.	
4. Starters	Verbeteren mogelijkheden in koop en huur. Opstellen plan van aanpak "verbeteren positie starters koopmarkt".	

BBV voorgeschreven doelen en activiteiten		toel. nr.
5. Woningbouwprogramma	Voldoen aan uitgangspunten Woonvisie 2016. In 2019 actualisatie Woonvisie en monitoren doelgroepen en het hierop afgestemde woningbouwprogramma. Aandeel sociale woningvoorraad (huur) bij nieuwbouw minimaal 22% van totaal.	
6. Regionaal bouwperspectief	Bouwen in overeenstemming met demografische ontwikkelingen en marktvraag en afstemming met regio. Regionaal beoordelen kwaliteit woningbouwlocaties en op elkaar afstemmen.	
7. WOZ-waarde	WOZ-waarde is grondslag voor berekening onroerende zaakbelasting .	
8.	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden 2019: € 553,69.	
9.	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden 2019: € 615,58.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 8	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 2		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
8.1	Ruimtelijke ordening	786	787	390	294	797	
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	13.542	15.449	7.543	105	15.449	
8.3	Wonen en bouwen	1.659	1.741	857	613	1.741	
	Totale lasten	15.987	17.977	8.790	1.012	17.987	
	Baten						
8.1	Ruimtelijke ordening	386	392	195		402	
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	13.970	16.289	7.989	384	16.289	
8.3	Wonen en bouwen	1.042	1.009	504	865	1.376	1
	Totale baten	15.398	17.690	8.688	1.249	18.067	
	Saldo (- = nadeel)	-589	-287	-102	237	80	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2 en budgettaire verwachting 2019

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Hogere leges De extra gerealiseerde leges zijn voor het overgrote deel toe te schrijven aan een verleende omgevingsvergunning voor een groot industrieel bouwproject (€ 247).	Voordeel € 367

FINANCIËLE RECAPITULATIE

4.1 Inleiding

In deze kwartaalrapportage worden de financiële afwijkingen gepresenteerd over het lopende jaar 2019. In paragraaf 4.2 wordt een recapitulatie gegeven van de bijstellingen per programma en de meerjarige doorwerking. Hierbij wordt het bijgestelde meerjarenperspectief gepresenteerd.

Verder hebben een aantal bijstellingen een relatie met reserves en/of voorzieningen. In paragraaf 4.3 wordt hier een opsomming van gegeven.

4.2 Meerjarenperspectief 2019-2022

In onderstaand overzicht zijn de bijstellingen op programmaniveau uit deze kwartaalrapportage inclusief het verwachte meerjarenperspectief 2019-2022 weergegeven.

	bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)			
	2019	2020	2021	2022
Primitieve begroting 2019-2022	670	799	628	1.418
Begrotingsmutaties				
- Bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2018	-1.037	-910	-1.259	-1.331
- Bijstellingen 1e kwartaalrapportage 2019	-594	-863	-1.055	-913
<i>Totaal begrotingsmutaties</i>	<i>-1.631</i>	<i>-1.773</i>	<i>-2.314</i>	<i>-2.244</i>
Bijgesteld saldo 2019-2022	-961	-974	-1.686	-826
Programma's				
0. Bestuur en ondersteuning (excl. taakveld 0.11)	1.506	759	1.598	698
1. Veiligheid	0	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-10	21	62	61
3. Economie	0	0	0	0
4. Onderwijs en jeugd	2	9	9	9
5. Sport, cultuur en recreatie	-74	21	17	14
6. Sociaal Domein	-1.422	-1.456	-1.078	-851
7. Volksgezondheid en milieu	-85	-28	-30	-30
8. Volkshuisvesting/ruimtelijke ordening/stedelijke vernieuwing	367	0	0	0
<i>Totaal bijstellingen kwartaalrapportage II 2019</i>	<i>284</i>	<i>-674</i>	<i>578</i>	<i>-99</i>
Bijgestelde begroting 2019 na kwarap II 2019	-677	-1.648	-1.108	-925

4.3 Bijstelling reserves & voorzieningen

In onderstaand overzicht wordt een opsomming gegeven van de bijstellingen op het gebied van reserves & voorzieningen die zijn verwerkt in de verschillende programma's. Per bijstelling wordt aangegeven om welke reserve of voorziening het gaat en of de onttrekking of storting wordt bijgesteld.

Prog.	Taak- veld	Omschrijving	Reserve / voorziening	Storting / Onttrekking	Bijstelling 2019	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021	Bijstelling 2022
0	0.10	Verkoop Dorpstraat 195	Algemene vrije reserve	Storting	-63	63	0	0
0	0.10	Verrekening sociaal deelfonds	Algemene vrije reserve	Onttrekking	-794	-942	0	0
0	0.10	Verschuiven investeringen	Vervangingsreserve openbare verlichting	Onttrekking	0	-9	0	0
0	0.10	Verschuiven investeringen	Vervangingsreserve openbaar groen	Onttrekking	0	1	0	0
0	0.10	Verschuiven investeringen	Vervangingsreserve VRI	Onttrekking	0	-13	0	0
0	0.10	Gemeentefonds	Reserve deelfonds sociaal domein	Storting	1.519	1.970	0	0
0	0.10	Verrekening vrije reserve	Reserve deelfonds sociaal domein	Storting	-794	-942	0	0
0	0.10	Dekking hogere WMO lasten	Reserve deelfonds sociaal domein	Onttrekking	725	1.028	0	0
0	0.10	Uitgaven afbouwen infra bge's	Afbouw complexen	Onttrekking	58	0	0	0
2	2.1	Verschuiving onderhoud	Onderhoud wegen	Onttrekking	110	0	0	0
5	5.2	Vervallen onderhoud gesloopte panden	Onderhoud eigendommen (incl. sport)	Storting	-1	-1	-1	-1
7	7.2	Verschuiven investeringen	Vervangingsreserve riolen	Onttrekking	0	-2	-2	-40
7	7.2	Verschuiven investeringen	Vervangingsreserve riolen	Storting	0	8	16	26
Div	Div	Verschuiving onderhoud	Onderhoud eigendommen (incl. sport)	Onttrekking	135	0	0	0
Totaal bijstelling storting reserves					661	1.091	0	0
Totaal bijstelling onttrekking reserves					-12	64	0	0
Totaal bijstelling storting voorzieningen					-1	8	15	25
Totaal bijstelling onttrekking voorzieningen					245	-2	-2	-40